

vindinducerede strømme, densitetsstrømme (bl.a. i Østersøen), stormfloder (i Bangla Desh) samt Kelvinbølger og upwelling. Indholdet dækker således et ret bredt spektrum af processer, og det fremgår tydeligt, at numerisk modellering har nået et højt teknisk/videnskabeligt niveau på dette felt. Som så ofte før lider modellerne dog af en mangel på empiriske kalibreringsdata.

Kvaliteten af layout og figurer er ikke imponerende, hvilket man dog heller ikke ville kunne forvente, den beskedne pris taget i betragtning.

I geografisk sammenhæng har bogen nok kun begrænset interesse. Dels giver geografier sig kun sjældent i kast med denne type modeller, dels henvender bogen sig primært til specialister, hvilket kræver en rimeligt høj grad af forhåndsviden.

Troels Aagaard

Landslides: Extent and economic significance: proceedings of the 28. International Geological Congress: Symposium on Landslides, Washington, D.C., 17 July 1989. Ed. by Earl E. Brabb & Betty L. Harrod.

Balkema, Rotterdam 1989. XIV, 385 s., ill. 30 cm. USD 67.50.

Bogen indeholder bidrag til den 28. geologiske kongres afholdt i Washington d. 17. juli 1989. Temaet var: jordskred, – deres udbredelse og økonomiske betydning. I bogen er der eksempler på beskrivelse af konkrete jordskred eller udpegning af områder, som er potentielle katastrofeområder. Fra mange af bidragsyderne er der gode generelle og specifikke introduktioner til geologien i enkelt-lande. Jordskredsprocesserne diskuteres i forhold til geologiske udgangsmaterialer, lagtykkelser, -hældninger, -strygninger, klimatiske påvirkninger m.m. De sociale og økonomiske konsekvenser af ødelæggelser og reetablering af landbrug og beboelse vurderes, og der diskuteres mulige beredskabs- og evakueringsplaner for truede regioner.

Thomas Balstrøm

Peter Hall: Cities of tomorrow: an intellectual history of urban planning and design in the twentieth century.

Blackwell, Oxford 1988. XVI, 473 s., ill. 23 cm. GBP 25.-

Bogen handler om storbyen som vision, om dens planlægning ikke mindst dens planlæggere. De centrale skikkelser er Howard, Unwin, Parker, Mumford, Corbusier, Wright og Castells. Men mange andre

er nævnt. Det er storbyerne i den vestlige verden, først og fremmest UK, USA, Frankrig og Tyskland, det drejer sig om; men med mange strejftog til utallige steder i den øvrige verden – både den anden og tredje.

Grundtesen i bogen er dobbelt: at byplanlægningen i det 20. århundrede, som intellektuelt og professionelt fænomen, reelt er en reaktion på elendigheden i det 19. århundredes byer. Samt at de centrale byplanidéer kan føres tilbage til en lille gruppe pionerer – grundlæggerne af den moderne byplanlægning.

Bogen indledes med en gennemgang af det 19. århundredes usle leve- og boligforhold i den vestlige verdens førende storbyer. Reaktionen blev havebyen med arkitektoniske påmindelser om den overskuelige middelalderby som ramme om det forventede sociale fællesskab. Men byplanlægningen blev snart taget i brug til andre formål: som magtsymbol, strukturet efter teknikens behov – byggekraner, motorveje. Trods alle disse kapitalkrævende måder at byudvikle på forblev byerne også underklassens lokalitet; ghetto dannelse og optøjer blev konkret udtrykt i 1980'erne. Trods mere end et århundredes indsats er de underprivilegeredes problemer ikke løst.

Peter Hall skriver som altid godt og forståeligt, godt hjulpet af et klart perspektiv. Bogen er god som bred indføring i byplanlægningens internationale idégrundlag.

Hans Thor Andersen

Geographie Deutschlands: Bundesrepublik Deutschland: Staat, Natur, Wirtschaft. Hrsg. von W. Tietze et al.

Borntraeger, Berlin 1990. XII, 687 s., ill. 25 cm. DEM 120.-

Denne universitets lærebog om Vesttysklands geografi er funderet i länderkündens systematik og detailrigdom. Denne optræder imidlertid i en moderniseret form og er givet vide perspektiver og lange sigt. Dele af bogen afspejler problemorientering i nutidig forstand.

Først beskrives den administrative, politiske og naturgeografiske baggrund for udviklingen af befolkning og erhverv. Geologi, landskaber, klima, vand og jord behandles indgående. Dernæst følger en række afsnit, hvor der tages fat på den økonomiske geografi. Erhvervs- og befolkningsstrukturen præsenteres, og udviklingspotentialer diskuteres. Så kommer afsnit om energi, råstoffer, industri og service. Dernæst analyseres regionale møn-

stre og udenrigshandel. De primære erhverv får hver et afsnit, og der sluttes af med en oversigt over kartografiske og statistiske kilder.

Bogen er meget grundig, men den er nem at finde rundt i og bruge på grund af systematik, gode henvisninger og mange stikord. Anvendeligheden øges af en god litteraturvejledning og af de mange tabeller, diagrammer og kort, som er enkle og klare.

Bogen kan anbefales de, der beskæftiger sig med Tyskland på universitetsniveau. Den bør også finde en plads på gymnasie-lærernes hylder.

Christian Wichmann Matthiessen

Paleogeography and loess: pleistocene climate and environmental reconstructions: contribution of the INQUA Hungarian National Committee to the 12th INQUA Congress, Ottawa, Canada 1987. Ed. by Márton Pécsi, Andrey Velichko. (Studies in geography in Hungary, 21).

Akadémiai Kiadó, Budapest 1987. 156 s., ill. 25 cm. USD 19.-

To komitéer under INQUA, nemlig The Commission on Loess og Commission on Paleogeographic Atlas, afholdt i 1987 et møde i Budapest med det formål at diskutere udarbejdelsen af paleogeografiske kort: en serie af kort der viser ændringerne i det fysiske miljø på den nordlige halvkugle gennem øvre pleistocæn.

Foredragene fra ovennævnte seminar er publiceret i bogen. De fleste artikler omhandler ændringer i det fysiske miljø gennem senkvartæret i Europa bestemt ud fra analyser af løss, moræner og fossile jorde. De fleste eksempler er fra Ungarn og Kaukasus.

Henrik Breuning-Madsen

Agroecology: researching the ecological basis for sustainable agriculture. Ed.: Stephen R. Gliessman. (Ecological studies, 78).

Springer, Berlin 1990. XIV, 380 s., ill. 25 cm. DEM 198.-

Berøringsfladen mellem agronomi og økologi har vundet stigende bevågenhed i takt med forståelsen for, at der må sættes på bæredygtige fødevarer- produktionssystemer.

Springer forlagets serie "Ecological Studies" har flere gange tidligere præsenteret gode bøger om økologisk orienterede analyser af landbrugssystemer. Den foreliggende bog behandler i 21 enkeltstående artikler forskellige problemstillinger under fællesbegrebet agro-økologi og agro-økosystemer.

Redaktøren indleder og afslutter med artikler, hvor begrebet agro-økologi præsenteres, og hvor fordelene ved at anvende økosystem paradigmet på landbrugsvidenskaben fremhæves. Den holistiske tilgang til analysen af landbrugssystemer er nødvendig, men ikke let. I bogen præsenteres analytiske angrebsvinkler og eksempler på forskning, og man får dermed berørt både målsætninger, faktorer og begreber, selv om de enkelte artikler står alene. Tilsammen giver bogens kapitler ikke en endegyldig fremstilling af agro-økologiens objekter og metoder, men inspiration til at starte en integreret analyse af den økologiske basis for bæredygtige landbrugssystemer.

Eksemplerne når vidt omkring – fra tematiske modelleringer af sammenhænge i agro-økosystemerne, over detaljerede studier som fx gnavere og ukrudts indvirkning på landbrugssystemernes ydeevne til energibalancen i USA's landbrug gennem tiderne.

Artiklerne falder i to hovedgrupper: 1) Basale økologiske begreber i agro-økosystemer og 2) agro-økosystemer – design og management. Hver enkelt artikel er fulgt af en fyldestgørende referenceliste, som gør det let at gå videre med de temaer, som måtte fange læserens særlige interesse.

Bogen kan derfor anbefales både som inspiration og som udgangspunkt for videre arbejde inden for et felt, som ingen, der vil diskutere bæredygtig landbrugsudvikling, kan komme uden om.

Anette Reenberg

Arno Peters: *Politikens store verdensatlas: Peters' atlas.*

Politikens Forlag, København 1990. 229 s., kort. 35 cm. Pris ikke oplyst.

Den bærende idé i Politikens Store Verdensatlas, Peters' Atlas, er arealmæssig sammenlignelighed: Alle kort i samme serie er derfor gengivet med samme arealmæssige formindskelse.

Idéen er ganske uangribelig god, men – som enhver fagmand ved – i princippet umulig at løse tilfredsstillende. I det foreliggende atlas er det forsøgt ved at benytte "Peters' Projektion" som basis for flertallet af kort, dog af gode grunde suppleret med nogle polarprojektionsbaserede kort.

Peters' Projektion er en cylinderprojektion med akse fastlagt gennem jordens poler. Skal en sådan projektion gøres arealtro, må afstandene mellem breddekredsene mindskes, jo mere, jo højere bredde. Resultatet bliver, at landene får nogle tem-

melig sjove omrids (se fx Island). At kortene også bliver svære at bestemme afstande på, siger sig selv.

Selv om ens opfattelse er lidt bestemt af smag, så er det vel rimeligt at sige, at projektiionsproblemet er set langt mere tilfredsstillende løst i andre atlas. Atlasset fortjener ros for sine mange tematiske kort. Men er problemet med disse ikke, at de bør fornyes alt for jævnlige til, at de bør findes i et atlas af mere permanent opslagsstype?

Alt i alt forekommer det undertegnede, at man med nærværende atlas har sat sig præcist mellem to stole.

Sofus Christiansen

INDGÅET TIL REDAKTIONEN

Robert Decker, Barbara Decker: *Volcanoes.* 2. ed. Freeman, New York 1989. X, 285 s., ill. 22 cm. GBP 11.95.

Andrew Goudie: *The nature of the environment.* 2. ed. Blackwell, Oxford 1989. XII, 370 s., ill. 24 cm. GBP 9.95.

Derek Ellis: *Environments at risk: case histories of impact assessment.* Springer, London 1989. XIV, 329 s., ill. 24 cm. DEM 68.-.

J. Marcinek & E. Rosenkranz: *Das Wasser der Erde: eine geographische Meeres- und Gewässerkunde.* Haack, Gotha 1988. 318 s., ill., 24 cm. Pris ikke oplyst.

Egon T. Degens: *Perspectives on biogeochemistry.* Springer, Berlin 1989. XI, 423 s., ill. 27 cm. DEM 98.-.

Reinhard Henkel: *Christian missions in Africa: a social geographical study of the impact of their activities in Zambia. (Geographica Religionum, Bd. 3).* Reimer, Berlin 1989. 236 s., ill. 24 cm. DEM 48.-.

Theory and practice: in British and Hungarian geography: proceedings of the 4th British-Hungarian geographical seminar: Nyíregyháza, 18-19 August 1987. (Studies in geography in Hungary, 24) Ed. by Paul A. Compton, Márton Pécsi. Akadémiai Kiadó, Budapest 1989. 351 s., 25 cm. USD 36.-.

Max Liniger-Goumaz: *Comment on s'empare d'un pays. I: La Guinée Equatoriale.* Les Editions du Temps, Geneve 1989. 368 s., ill. 22 cm. USD 22.-.

John Mott og Grete Plesner: *Danmark dejligt – rigtig længe: om miljøet, planlægningen og den enkelte.* Dansk Byplanlaboratorium og Dansk Folkeoplysnings Samråd, København 1989. 80 s., ill. 30 cm. Kr. 75.-.

Ostseeküste: westlicher Teil und Nördlicher Landrücken. nordwestlicher Teil: Massstab 1:100 000. Konrad Billwitz et al. Haack, Gotha 1989. 1 blad. Falset: 23 cm. Pris ikke oplyst.

Ostseeküste: mittlerer und östlicher Teil. Massstab 1:130.000. Heinz Kliewe et al. Haack, Gotha 1989. 1 blad. Falset: 23 cm. Pris ikke oplyst.

W. H. Thomi: *Struktur und Funktion des produzierenden Kleingewerbes in Klein- und Mittelstädten Ghanas: ein empirischer Beitrag zur Theorie der urbanen Reproduktion in Ländern der dritten Welt. (Erdkundliches Wissen, H. 94).* Steiner, Stuttgart 1989. XVI, 312 s., ill. 24 cm. DEM 84.-.

Instability Phenomena in the Zone of the Alpine Arc = Rutschungsphanomene im Gebiet des Alpenbogens = Phénomènes d'instabilité dans la zone de l'arc alpin: Extracts from the proceedings of the 5th International Symposium on Landslides: 10-15 July, 1988: Lausanne. Ed.: Christophe Bonnard. (Mitteilungen der Schweizerischen Gesellschaft für Boden- und Felsmechanik, 117). Balkema, Rotterdam 1989. VI, 137 s., ill. 30 cm. NLG 65.-.